

УДК 811.112.2'373.421

DOI <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.2.6>**Ірина КАЗИМІР**

кандидат філологічних наук, старший викладач, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна, 32302

ORCID: 0000-0002-0230-4281

Iryna KAZYMIR

Candidate of Philological Sciences, Senior Lecturer, Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University, Ohiienska str., 61, Kamianets-Podilskyi, Khmelnytskyi region, Ukraine, 32302

ORCID: 0000-0002-0230-4281

**КОНТЕКСТУАЛЬНІ СИНОНІМИ ЯК МЕДІАТОРИ ПОЛІФОНІЇ
У ГАЗЕТНОМУ ТЕКСТІ****CONTEXTUAL SYNONYMS AS MEDIATORS OF POLYPHONY
IN NEWSPAPER TEXT**

Мета статті – дослідити поліфонічні потенції сучасної британської періодики на матеріалі категорії контекстуальної синонімії. **Новизна наукового дослідження** полягає у тому, що вперше з оперттям на когнітивно-дискурсну парадигму розв'язується проблема поліфонії у газетному дискурсі шляхом трактування категорії контекстуальної синонімії як посередника у соціальній комунікації. **У висновках** встановлено, що контекстуальні синоніми є медіаторами фрагментів картини світу носіїв мови. Виявлено, що вторинні найменування можуть експлікувати не лише відношення, позицію чи оцінку тих чи тих індивідів, а й професійну та вікову специфіку зокрема. Дослідження текстового матеріалу дає також підстави припустити, що наратор повідомлення, який цілеспрямовано залучає «інші голоси» шляхом варіативного найменування референта створює незалежні точки зору та наділяє ці одиниці своїми особистими значеннями чи суб'єктивними інтенціями. Поліфонія у дискурсі засобів масової інформації формує діалогічні відносини та оновлює інвентар прийомів, які задіяні у реалізації інформаційної та впливової функцій газетних текстів. У статті доводиться той факт, що контекстуальні синоніми є лексико-семантичними медіаторами явища поліфонії у газетному дискурсі. Контекстуальні синоніми слугують мовно-стильовими засобами виявлення суб'єктивної позиції автора статті. Жанри *editorial* та *op-ed* традиційно транслюють поліфонію думок на шпальтах газет, демонструючи протилежні, утім, рівноправні точки зору щодо актуальних питань чи ситуацій. Виявлені випадки евфемізації контекстуально-синонімічних одиниць слугують засобами поліфонії у газетному тексті. Поліфонія як трансформація суб'єктно-об'єктних відносин є частим явищем у газетних текстах.

Ключові слова: поліфонія, контекстуальні синоніми, газетний текст, прямий дискурс, дискурс адресата.

The purpose of the article is to investigate the polyphonic potencies of modern British periodicals on the material of the category of contextual synonymy. **The novelty** of the scientific research is that for the first time, based on the cognitive-discourse paradigm, the problem of polyphony in newspaper discourse has been solved by interpreting the category of contextual synonymy as a mediator in social communication. **The conclusions** reveal contextual synonyms as the mediators within the world picture fragments of native speakers. It was found that secondary names can explain not only the attitude, position or assessment of certain individuals, but also professional and age specifics in particular. The study of the textual material also gives reason to assume that the narrator of the message, who purposefully involves "other voices" by variably naming the referent, creates independent points of view and endows these units with his personal meanings or subjective intentions. Polyphony in the discourse of the mass media forms dialogic relations and updates the inventory of techniques involved in the realization of the informative and influential functions of newspaper texts. The article proves the fact that contextual synonyms are lexical-semantic mediators of the phenomenon of polyphony in newspaper discourse. Contextual synonyms serve as linguistic and stylistic means of revealing the subjective position of the author of the article. The genres of *editorial* and *op-ed* traditionally broadcast the polyphony of opinions in the columns of newspapers, demonstrating opposite, however, equal points of view on current issues or situations. The revealed cases of euphemization of contextually-synonymous units serve as means of polyphony in the newspaper text. Polyphony as a transformation of subjective-objective relations is a frequent phenomenon in newspaper texts.

Key words: polyphony, contextual synonyms, newspaper text, direct discourse, addressee discourse.

Постановка проблеми. Однією з найдивовижніших речей під час процесу сприймання звуків є наша здатність сприймати їх одночасно в навколишньому середовищі. Як пояснити цю здатність?

Однак, сучасне сприйняття та пізнання світу змушує нас багатогранно та цілісно, залучаючи усі когнітивні функції оцінювати себе, ближнього, подію чи явище. Така об'єктивна єдність уможлиблюється поліфонічним світосприйняттям як новим феноменом людського бачення. За заувагами професорки Лариси Шевченко, сфера медіа є поліфонічною, коли йдеться про цінності традиційної моделі життя (шлюб, сім'я, церква), та принципи сучасних суспільств, побудованих на абсолютизації свободи (цивільний, гостьовий шлюб, характерні для постіндустріальної доби розваги – ігрові автомати, нічні клуби та ін.) [6]. У руслі когнітивно-дискурсивної парадигми актуально звертатись до категорії контекстуальної синонімії як інструментарію щодо невід'ємного явища «багатоголосся» у сучасних газетних текстах, політичної тематики зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження поліфонії здебільшого пов'язують із французьким лінгвістом Освальдом Дюкро, який вивчає поліфонічну структуру окремих висловлень, яка описується у монографії *ScaPoLine* (скандинавська теорія поліфонії). Мету, яку переслідував вчений криється у поєднанні лінгвістичної та літературної теорій для глобального розуміння поліфонічної конфігурації тексту через інтерпретацію поліфонічної структури окремих висловлень [10]. Поліфонія вивчається у прагматико-комунікативному, семантичному та дискурсивному аспектах з точки зору її соціально-дискурсивної та інтердискурсивної природи на матеріалі французької преси [3]. На матеріалі іспанської сучасної преси досліджується лінгвопрагматика суб'єктивного способу [2]. **Актуальність** запропонованої праці зумовлюється відсутністю теоретико-практичних напрацювань явища поліфонії, експлікаторами котрої є контекстуальні синоніми в межах когнітивно-дискурсивної парадигми. **Мета** статті – дослідити «поліфонічність» сучасної британської періодики на матеріалі категорії контекстуальної синонімії. Поставлена мета передбачає виконання таких **завдань**: обґрунтувати доцільність вивчення поліфонії у сучасному медійному дискурсі; експлікувати лексико-семантичні засоби поліфонії у сучасній британській пресі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття поліфонія похо-

дить з музикознавства. Натепер термін «поліфонізм» вживається і в метафоричному значенні, у філософії, психології та лінгвістиці зокрема. У музиці, поліфонія – це поєднання двох або більше одночасних голосів, які є незалежними, але пов'язані між собою законами гармонії. Поліфонічна музика вперше з'явилася в середні віки, ймовірно, приблизно в 9 столітті, хоча її історія не чітка. Поліфонізм розвивався одночасно в релігійній музиці і в популярних піснях. Зазначається, що на сьогодні існує багато музичних ансамблів, які грають поліфонічну музику, в тому числі електронно-поліфонічну [14, с. 36]. Поліфонічна музика відрізняється від гомофонічної. У гомофонії голоси є функціонально нерівнозначними. Натомість в поліфонії голоси є функціонально однорідними, рівноправними та рівнозначними. Супідрядність голосів у гомофонії ґрунтується на функціональній диференціації та на виокремленні головного голосу і супроводу, а в поліфонії – на функціональній спільності та суголосності [5, с. 137]. Поліфонія є рівноправним багатоголоссям у музиці та метафорою, що позначає рівноцінність різних способів і форм практичної та мисленнєвої життєдіяльності у сучасному світі [4].

Поліфонію трактують як функціонально-семантичну дискурсивну категорію, що позначає комунікативну присутність кількох голосів чи точок зору в межах комунікативно-мовленнєвої єдності, яка виражається у формах маркованої та немаркованої неоднорідності інстанцій висловлювання [3]. Писемне мовлення газетного тексту характеризується чималою кількістю образних та експресивних способів для передачі «чужого мовлення» для створення ефекту багатоголосся та показу полеміки точок зору у тому чи тому висловленні. Лінгвопрагматика суб'єктивного способу в мас-медійному дискурсі пов'язана з втіленням аргументативних задумів журналіста («мовця як такого») та особи, чиї судження він передає [2]. Поліфонія актуалізується в рамках одного монологічного єдності різних голосів і смислів та належить різним індивідуумам, що вступають у різні відносини один з одним. У лінгвофілософській літературі містяться думки про «принцип смислового багатоголосся», розуміння теми «іншого» як ціннісно-смислової орієнтації, яка б визначала, значною мірою, логіку уявлення денотативного позначуваного про заломлення явищ та відносин об'єктивної реальності крізь різні точки зору [21, с. 71]. Тема «діалогічного» ставлення слова до «іншого» співзвучна також деяким фізіологічним дослідженням, зокрема

напрацюванням В. Кальвіна, який припустив, що процес мислення можливий завдяки наявності «іншого»: «доводиться згадувати про речі, враховуючи їх різноманітне сприйняття, винаходити нові категорії, здогадуватися у тому, що, можливо, думає про них якесь інше обличчя, ...» [9, с. 320]. Автор виходить з гіпотези К. Крайка, згідно з якою «мозок, формуючи в зменшеному масштабі функціонуючу модель зовнішньої реальності та можливого способу поведінки, перевіряє різні альтернативи, вибираючи кращі з них і використовує збережене знання щодо аналогічних подій минулого» [9, с. 329]. М. Хайдеггер зазначає також, що діалогізм властивий навіть внутрішній мові окремого індивіда [16]. Д. Белер відзначає потребу в «іншому» як готовність розмовляючого до діалогічного спілкування у дискурсі аргументації [8]. У літературознавстві багато концепцій також будуються з урахуванням ідеї «іншого». Як зауважує Г. Штайнер, «існує мова, існує мистецтво, оскільки існує «інший» [20, с. 137]. Проблема зміни голосів або точок зору з усією актуальністю виступає і в текстах публіцистичного жанру, зокрема в мові журнальної преси. Діалогічний підхід можливий не тільки до цілих висловлювань, а й до будь-якої значущої частини висловлювання, навіть до окремого слова, якщо воно сприймається не як безособове слово мови, а як знак чужий смислової позиції, як представник чужого висловлювання. Тобто, якщо ми чуємо в ньому «чужий голос», дає нам право розглядати вторинні найменування того чи того предмета дійсності (денотата) як медіатора фрагментів картини світу певних особистостей.

Аналіз фактологічного матеріалу дозволяє припустити, що контекстуальні синоніми, які використовуються в монологічній перспективі (мають одного автора) тексту статті, апелюють до тих чи тих «голосів», які опредмечують різні/суперечливі метасмисли. Так, науковці, вивчаючи проблему авторства текстів ЗМІ, відзначають конструктивну анонімність первинного автора. Навіть за наявності прізвища відповідальну за публікацію особу наприкінці статті не можна стверджувати, що саме ця особа є її істинним/первинним автором. Таким чином, текстові номінації тих чи тих референтів часто виявляють не власне авторське бачення світу, а погляди та відносини інших спостерігачів чи персонажів [17; 21].

У газетному дискурсі, професор Іван Бехта розрізняє дискурс адресанта (журналіста) та цитатний дискурс (дискурс реальних осіб). Дискурс адресанта експлікує ті частини газет-

ного тексту, де нарація ведеться від автора тексту (журналіста), чи інакше ті частини газетного тексту у яких автор звертається до читачів від себе, а не через висловлювання реальних осіб. Цитатний дискурс – це частини тексту, які орієнтуються на передачу висловлювань реальних осіб [1, с. 76].

Пропонуємо розглянути явище поліфонії засобами категорії контекстуальної синонімії на матеріалі політично-медичного газетного дискурсу. Матеріалом дослідження послуговували статті масово-якісної британської періодики за 2021–2023 рр. Розглянемо приклад поліфонічної організації денотату “PM’s England Covid plan”. Оцінну номінацію на позначення денотату “PM’s England Covid plan” знаходимо у двох статтях: “Keir Starmer says PM’s England Covid plan promises ‘summer of chaos’” Covid safety guidance to firms in England criticised as ‘recipe for chaos’:

“I think it is a reckless approach”, said Michelle O’Neill, Northern Ireland’s deputy first minister. “We will not be following the Boris Johnson model; we are a locally elected executive, we must take our own decisions in the people’s best interests here”. (THE GUARDIAN 07/07/21); Keir Starmer says PM’s England Covid plan promises ‘summer of chaos’ (THE GUARDIAN 07/07/21).

Варіативність референта “PM’s England Covid plan” негативно розцінюється ірландською політикинею О’Ніл, мовляв, цей підхід є необачним. Іншим прикладом оцінної номінації наведеного референта є позначення британського політика та юриста Кіра Стармера про те, що план стане запорукою хаосу. Контекстуальні синоніми на позначення плану прем’єра-міністра Бориса Джонсона щодо Covid-19 – *recipe for chaos, summer of chaos, a reckless approach* вказують на певне багатоголосся з приводу цього референта.

Прикладом номінативно-варіативної поліфонічності референта знаходимо в особі Гаррієт Гарман, британської політикині із Лейбористської партії. *Harriet Harman, Labour’s former deputy leader, has said she will step down at the next election after around 40 years in parliament. The mother of the house – the title given to the female MP with the longest continuous service – said she felt she could move on from the Commons with renewed faith in her party’s future. Ed Miliband, who led the party with Harman as his deputy between 2010 and 2015, described her as “a feminist, fighter, conviction politician”. The shadow culture secretary, Lucy Powell, said Harman had been a “trailblazer for women”. “She’s incredibly effective, very*

loyal, fierce, formidable and very kind. She taught me so much”, she said.

Контекстуальні синоніми на позначення політичної діячки – *Harriet Harman, the mother of the house, a feminist, fighter, conviction politician, a “trailblazer for women”* є проявом номінативної варіативності, що слугують інструментом для поліфонізації текстової інформації. Референт “*Harriet Harman*” позначений різними варіантами та рівнозначними характеристиками – мотиваторка для багатьох жінок, феміністка, незламна воячка, переконлива політикиня та матір для своєї сім’ї.

Принагідно зазначимо, що під час інвентаризації поліфонічних потенцій газетної контекстуальної синонімії, слід розрізняти жанрову диференціацію статей. До прикладу, дослідники J. Firmstone та T. van Dijk відзначають, що жанр *editorial* орієнтується на точкового реципієнта. Ним може бути: топ-менеджер, політик чи громадський лідер, про що свідчать частотні звернення до представників влади та еліти зі сторінок *editorial*. Зазначений жанр відрізняється високим ступенем експресивності та емоційності мови. Суттєве значення для нього відіграє думка та реакції щодо обговорюваних подій. Жанр *editorial* зберіг свою унікальність та відокремленість в онлайн-версії газет. Він залишається форматом, що дозволяє виданню відбирати та презентувати події відповідно до власного порядку денного, а також бути активним учасником громадських дебатів [12; 19].

Редакційна стаття (*op-ed*), є наративним есе, який представляє думку або думки письменника з приводу проблеми. Публікації можуть підвищити обізнаність про певну тему або мати на меті переконати інших, а також можуть підтвердити автора як експерта з певної теми [18]. Газетний коментар експлікує думку автора, який, як правило, публікувався раніше, але не входив до редакційного штабу газети. Діджиталізація сприяла трансформації жанру *op-ed*, внаслідок чого функція, спрямована на транслювання думки, альтернативної думки редакції.

Так, у редакційному коментарі (*op-ed*) журналістки Несрін Малік, знаходимо приклади контекстуальної синонімії як прояв варіативності референта на позначення політичного діяча:

The prime minister has the condescending air of a man who believes he is doing the public a favour by governing us.

But sometimes another Sunak appears in flashes in a third speed: the self-pitying and frustrated prime minister.

In other words, the public would do better to see the numbers that are not on their bill rather than those that are actually on it, and stop asking so many silly questions of this very busy man.

(*THE GUARDIAN 21/08/2023*)

Теперішній прем’єр міністр Великої Британії Ріші Сунак представлений контекстуальними синонімами: *the prime minister, a man, he, another Sunak, the self-pitying and frustrated prime minister, very busy man*. Жалюгідним та розчарованим, надто зайнятим та просто „іншим», саме так стилістично омовлює його авторка статті Несрін Малік. В тексті присутні нейтральні (*the prime minister, a man, he*) та негативні оцінні номінації (*the self-pitying and frustrated prime minister, very busy man*) на позначення політичного діяча. Початок статті характеризується нейтральними засобами контекстуальної синонімії, у той час як середина та кінець представлений стилістично-забарвленою лексикою. Наведена стаття є зразком якісного типу періодики, де стилістична експресія є скоріш поодиноким явищем, аніж узуальним. Припускаємо, що таке почергово-градаційне омовлення референта зумовлене власне стилем (*op-ed*) та мовно-стильовою специфікою ідіостилю того чи того автора. Важливо відмітити, що евфемізми як засоби контекстуальної синонімії слугують створенню поліфонії у газетах масового типу:

EU-era regulations related to payment accounts require banks to consider whether PEPs are more susceptible to bribery or corruption as a result of the positions which they hold. They must also apply enhanced due diligence to PEPs to make sure they do not use their institution for money-laundering purposes. Наведений приклад демонструє лексичні синоніми, виражені іменниками: *bribery or corruption* та евфемістичним відповідником *to use their institution for money-laundering purposes*. У статті йдеться про міри, які повинні прийматися спеціальними органами з приводу застосування посиленої та належної перевірки політично значущих осіб, які займають державні посади, задля переконання, що останні не зловживають своїми посадовими обов’язками. Підсумовуючи можна стверджувати, що поліфонія є тією «ниткою Аріадни» з одного боку, для прагнення висловлювання авторської точки зору і самовираження, а, з іншого боку, для максимального завуалювання власної суб’єктивності як реалізації претензії на об’єктивність викладу.

Висновки. Дискурс засобів масової інформації відрізняється поліфонічною природою, яка завдяки наявності такого інструментарію як контекстуальні синоніми сприяє

досягненню поставлених журналістом цілей:

- інформувати соціум і впливати на маси;
- здійснювати співпрацю, використовувуючи засоби інших жанрів.

Ефект «багатоголосся», що підпорядковується реалізації певного завдання автора,

залучає читача до формування певної думки про події, тобто сприяє формуванню об'єктивної та суб'єктивної картин світу. Дозволяємо собі припустити той факт, що в мові відбувається ефект «вентрології» авторської модальності.

Література:

1. Бехта І. А. Прагматика оповідного дискурсу у газетно-публіцистичному стилі. Новітня філологія. 2007. № 4 (24) С. 71–84.
2. Кабов А. Лінгвопрагматика та поліфонія суб'єктивного способу іспанської мови в сучасній пресі. Тези звітної наукової конференції професорсько-викладцького складу факультету іноземних мов національного університету імені Івана Франка за 2014 рік (26–27 лютого 2015 р.). Львів : Львівський університет імені Івана Франка, 2015. 96 с. С. 34–35.
3. Соболь О. Поліфонічне функціонування прагматичних конекторів у французькому дискурсі преси. *Нова філологія*. Збірник наукових праць. Запоріжжя: ЗНУ, 2007. № 26. С. 293–301.
4. Філософія. URL: <https://arm.naiu.kiev.ua/books/filosofia-30012017/info/slovnyk.html> (дата звернення: 20.08.2023).
5. Чьжоу Сіньюй. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*. Поліфонічна форма музики ХХ століття як тип письма та спосіб мислення Серія 14. Теорія і методика мистецької. 2019, с. 136–142.
6. Шевченко Л.І. 2022. Сучасна медійна етика: проблеми і виклики URL: <file:///C:/Users/Asus/Downloads/126-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-355-2-10-20221227.pdf> (дата звернення: 20.08.2023).
7. Bednarek, Monika. Evaluation in media discourse: Analysis of a newspaper corpus. *Literaturverz.* 2006. S. 235–250.
8. Boehler D. *Transzendentalpragmatik und kritische Moral // Kommunikation und Reflexion. Zur Diskussion der Transzendentalpragmatik. Antworten auf Karl-Otto Apel.* Frankfurt am Main: Surhkamp Verlag, 1982. S. 83–123.
9. Calvin W.H., Ojemann G.A. *Einsicht ins Gehim. Wie Denken und Sprache entstehen.* Muenchen, Wien: Carl Hanser Verlag, 1995. 392 S.
10. Ducrot O. *Slovenian Lectures. Introduction into Argumentative Semantics* URL: file:///C:/Users/Asus/Downloads/Slovenian_Lectures_by_Oswald_Ducrot.pdf(дата звернення: 20.08.2023).
11. Ducrot, Oswald. *Le dire et le dit.* Paris: Editions de Minuit. 1984. 237 p.
12. Firmstone J. Editorial Journalism and Newspapers' Editorial Opinions. Available at: https://www.researchgate.net/publication/339886788_Editorial_journalism_and_newspapers'_editorial_opinions (дата звернення: 19.08.2023).
13. Fløttum, Kjersti. The self and the others – Polyphonic visibility in research articles. *International Journal of Applied Linguistics* 15. 2005. p. 29–44.
14. Gjerstad, Øyvind. Voices and identities. In Kjersti Fløttum (ed.), *Speaking of Europe. Approaches to complexity in European political discourse.* Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins. 2013. S. 110–134.
15. Henning Nølke, *Linguistic Polyphony. The Scandinavian Approach: ScaPoLine.* Brill. 2017. S. 36–48.
16. Heidegger M. *Vom Wesen der Sprache. Die Metaphysik der Sprache und die Wesung des Wortes.* Zu Herders Abhandlung Ueber den Ursprung der Sprache. Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann, 1999. 220 S.
17. Löffel H. *Grundlagen der Germanistik. Germanistische Soziolinguistik.* – Berlin: Erich Schmidt Verlag, 1985. 267 S.
18. Op-ed Guidelines. URL: <https://www.smith.edu/about-smith/college-relations/news-office/op-ed-guidelines> (дата звернення: 19.08.2023).
19. Teun A. van Dijk. Opinions and Ideologies in Editorials. URL: <http://www.discursos.org/unpublished%20articles/Opinions%20and%20ideologies%20in%20editorials.htm> (дата звернення: 19.08.2023).
20. Steiner G. *Real presences.* Chicago: The University of Chicago Press, 1989. 236 p.
21. Wertsch J.V. *Voices of the mind: A sociocultural approach to mediated action.* Cambridge, MA: Harvard University Press, 1991. 175 p.

References:

1. Bekhta, I. A. (2007). Prahmatyka opovidnoho dyskursu u hazetno-publitsystychnomu styli [Pragmatics of narrative discourse in newspaper and journalistic style] *Novitnia filolohiia*. 2007. Vol. 4 (24) P. 71–84 [in Ukrainian].
2. Kabov, A. (2015). Linhvoprahmatyka ta polifoniia subiektyvnoho sposobu ispanskoi movy v suchasni presii [Linguopragmatics and polyphony of the subjective mode of the Spanish language in the modern press]. *Tezy zvitnoi naukovoї konferentsii profesorsko-vykladtskoho skladu fakultetu inozemnykh mov natsionalnoho*

universytetu imeni Ivana Franka za 2014 rik (26–27 liutoho 2015 r.). Lviv : Lvivskiy universytet imeni Ivana Franka, 34–35 [in Ukrainian].

3. Sobol, O. (2007). Polifonichne funktsionuvannia prahmatychnykh konektoriv u frantsuzkomu dyskursi presy [Polyphonic functioning of pragmatic connectors in French press discourse]. *Nova filolohiia. Zbirnyk naukovykh prats. Zaporizhzhia: ZNU. (26), 293–301* [in Ukrainian].

4. Chzhou Siniui. (2019). *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P.Drahomanova. Polifonichna forma muzyky KhKh stolittia yak typ pysma ta sposib myslennia* [The polyphonic form of music of the 20th century as a type of writing and a way of thinking Series 14. Theory and technique of artistic] Vol. 14. P. 136–142 [in Ukrainian].

5. Shevchenko, L. (2022). Suchasna mediina etyka: problemy i vyklyky [Modern media ethics: problems and challenges] Retrieved from: file:///C:/Users/Asus/Downloads/126-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-355-2-10-20221227.pdf

6. Bednarek, M. (2006). Evaluation in media discourse: Analysis of a newspaper corpus. *Literaturverz. S. 235–250.*

7. Boehler, D. (1982). *Transzendentalpragmatik und kritische Moral // Kommunikation und Reflexion. Zur Diskussion der Transzendentalpragmatik. Antworten auf Karl-Otto Apel. Frankfurt am Main: Surhkamp Verlag. S. 83–123.*

8. Calvin, W., Ojemann, G. (1995). *Einsicht ins Gehim. Wie Denken und Sprache entstehen. Muenchen, Wien: Carl Hanser Verlag, 1995. 392 S.*

9. Ducrot, O. (2009) *Slovenian Lectures. Introduction into Argumentative Semantics.* Retrieved from: file:///C:/Users/Asus/Downloads/Slovenian_Lectures_by_Oswald_Ducrot.pdf

10. Ducrot, O. (1984). *Le dire et le dit. Paris: Editions de Minuit. 237 p.*

11. Philosophy (2016). Retrieved from: <https://arm.naiuu.kiev.ua/books/filosofia-30012017/info/slovyk.html>

12. Firmstone J. Editorial Journalism and Newspapers' Editorial Opinions. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/339886788_Editorial_journalism_and_newspapers'_editorial_opinions

13. Fløttum, K. (2005). The self and the others – Polyphonic visibility in research articles. *International Journal of Applied Linguistics (15), p. 29–44.*

14. Gjerstad, Ø. (2013) Voices and identities. In Kjersti Fløttum (ed.), *Speaking of Europe. Approaches to complexity in European political discourse.* Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins. S. 110–134.

15. Henning, N. (2017) *Linguistic Polyphony. The Scandinavian Approach: ScaPoLine.* Brill. S. 36–48.

16. Heidegger, M. (1999). *Vom Wesen der Sprache. Die Metaphysik der Sprache und die Wesung des Wortes. Zu Herders Abhandlung Ueber den Ursprung der Sprache.* Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann. 220 S.

17. Löffel, H. (1985). *Grundlagen der Germanistik. Germanistische Soziolinguistik.* Berlin: Erich Schmidt Verlag. 267 S.

18. Op-ed Guidelines. Retrieved from: <https://www.smith.edu/about-smith/college-relations/news-office/op-ed-guidelines>

19. Teun, A. (1995). *Opinions and Ideologies in Editorials.* Retrieved from: URL: <http://www.discursos.org/unpublished%20articles/Opinions%20and%20ideologies%20in%20editorials.htm>

20. Steiner, G. (1989). *Real presences.* Chicago: The University of Chicago Press. 236 p.

21. Wertsch, J. (1991). *Voices of the mind: A sociocultural approach to mediated action.* Cambridge; MA: Harvard University Press. 175 p.